

HELYZETKÉP AZ ERDÉLYI ANYANYELVOKTATÁSRÓL

Elnök: Pletl Rita
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Opponens: Molnár Edit Katalin
SZTE Neveléstudományi Intézet

ELŐADÁSOK:

Logikus vonások a kisiskolások szövegalkotásában. Gondolkodáslélektani sajátosságok a diákok szabadon írt meséi alapján

Kádár Annamária
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Pályaválasztási döntések és karrierhez rendelt értékek a 12. osztályosok esszéiben

Szentes Erzsébet
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Az erdélyi serdülő diákok énképének vizsgálata önjellemzéseik alapján

Horváth Zsófia
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Az írásbeli kifejezőképesség színvonalának alakulása az erdélyi magyar iskolahálózatban

Pletl Rita
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

A tanulói teljesítmények és a társadalmi környezet közötti összefüggések

Tótkés Gyöngyvér
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

SZIMPÓZIUMI ÖSSZEFOGLALÓ

A szimpóziium előadásai a 2005–2006-os tanévben lebonyolított kritériumorientált, diagnosztikus, országos hatókörű eredménymérés anyagának különböző szempontú feldolgozásaiból keletkeztek. Egy empirikus kutatás helyzetképei, amelyek a romániai magyar iskolahálózatban tanuló diákok írásos dokumentumai alapján bemutatják az írásbeli kifejezőképesség színvonalának alakulását az egymásra épülő különböző iskolatípusokban (elemi, általános iskola, középiskola). A fogalmazások jellegzetességei alapján vizsgálják az anyanyelvoktatás hatékonyságát és a szociokulturális tényezők szerepét a fogalmazási képesség fejlődésében, az alapadatokból kirajzolódó kép alapján próbálják feltérképezni a változó iskolában kibontakozó tendenciákat.

Törekvésünk, hogy a fogalmazások alapján – melyek az írásbeli műveltség legjobb mutatói – bemutassuk a magyar anyanyelvű diákok közös kommunikációs alpműveltségének jellegzetes vonásait. Arra is vállalkozunk, hogy a mérés együttműködő résztvevőiről, a diákokról is képet vázoljunk fel. Bemutatjuk a különböző nyelvi és kulturális környezetben élő tanulók gondolkodásmódját, az őket vezérlő értékrend főbb vonásait, tanuláshoz való viszonyulásukat, pályaválasztással kapcsolatos gondjaikat.

A megvalósítás lehetőségét a vizsgálati minta reprezentatív volta (a lépcsőzetes mintavétel szabályai szerint állítottuk össze), illetve a mérőeszközök (fogalmazási feladatok) változatlansága biztosítja.

Az előadások rendjének megtervezésében fontosnak tartottuk a sorrendet, amit úgy alakítottunk ki, hogy az általános helyzetképtől a részletekben rejlő magyarázatokig jussunk el, illetve mindezt úgy vázoljuk fel, hogy követjük az oktatás egymásra épülő szakaszait (az elemitől a középiskola végzős évfolyamáig).